

≡ PUDASJÄRVI ≡

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

**ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON SUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN
ARVIOINTIRAPORTTI VUODELTA 2025**

II, PUDASJÄRVI, UTAJÄRVI, VAALA JA PUOLANKA

OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

Sisällys

.....	1
1. JOHDANTO	3
2. ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUIDEN SAATAVUUS JA LAATU	4
2.1. SIDOSRYHMÄTYÖSKENTELY JA TOIMIJOIDEN TIEDOTTAMINEN.....	7
3. ELÄINLÄÄKÄRIPÄIVYSTYS.....	8
4. YKSITYISET ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT.....	9
5. TUOTANTOELÄINTEN TERVEYDENHUOLTOPALVELUT.....	10
6. ELÄINTEN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN VALVONTA.....	11
6.1. ELÄINTAUTIVALVONTA.....	11
6.2. SIVUTUOTEVALVONTA.....	13
6.3. ELÄINTEN HYVINVOINNIN VALVONTA.....	14
6.4. LÄÄKITSEMISEN VALVONTA.....	14
6.5. ELÄINTEN REKISTERÖIMISEN JA MERKITSEMISEN VALVONTA.....	15
7. VIERASAINESVALVONTA.....	15
8. PÄTEVYYDEN JA OSAAMISEN VARMISTAMINEN SEKÄ VALVONTAELÄINLÄÄKÄREIDEN PEREHTYMISEN TUKEMINEN	15
9. YHTEENVETO VYHAN KAUTTA ILMOITETTAVISTA TIEDOISTA	16

1. JOHDANTO

Tämä on eläinlääkintähuoltolain edellyttämä kunnallisen monivuotisen eläinlääkintähuollon suunnitelman vuosittain laadittava arviointiraportti.

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden Eläinlääkintähuollon suunnitelma vuosille 2023-2025 on hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa 30.3.2023. Tämä raportti koskee vuoden 2025 suunnitelman toteutumista.

Eläinlääkinnän toiminta-alue on muuttunut eläinlääkinnän suunnitelmaan nähden siten, että Puolangan kunnalle on tuotettu ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävät ja eläinlääkäripalvelut 1.1.2024 alkaen. Lisäksi 1.1.2025 alkaen päivystysalueena on ollut yksi yhteinen päivystysalue, johon kuuluvat Vaala, Utajärvi, Puolanka, Pudasjärvi ja li.

Alkutuotannon hygieniavalvonta on raportoitu osana elintarvikevalvontaa Oulunkaaren Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman arviointiraportissa vuodelta 2025.

2. ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUIDEN SAATAVUUS JA LAATU

Tuotettujen eläinlääkäripalveluiden määrä ilmenee tämän raportin kappaleesta 9. Yhteenveto. Nasevaterveydenhuoltosopimusten määrä sekä terveydenhuoltokäynnit ovat pysyneet melko samana. Lievää laskua on vuodesta 2024. Sairaskäyntien ja pieneläinvastaanottokäyntien määrät virka-aikana ovat pysyneet lähes samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Sairaskäynnit päivystysaikaan ovat hieman lisääntyneet (+3 %). Sen sijaan pieneläinvastaanottokäynnit päivystysaikaan ovat vähentyneet reilulla 40 %:lla vuodesta 2024 (-42 %).

Eläinlääkintähuollon suunnitelmassa on esitetty eläinlääkäripalveluiden saatavuustavoitteet tavoitevasteaikoina. Tavoitevasteaika (= akuutissa tapauksessa hoito 3 tunnin sisällä yhteydenotosta) on tiettävästi ylittynyt ainakin kaksitoista kertaa. Tavoitevasteajan ylityksistä kaksi sattui päiväpraktiikan aikaan ja kymmenen päivystyksessä. Päiväpraktiikan aikana sattuneet vasteajan ylitykset johtuivat kiireisestä päiväpraktiikasta ja pitkistä välimatkoista. Päivystyksessä sattuneista vasteajan ylityksistä yksi tapahtui arkipäivystyksessä ja kaikki muut tapahtuivat viikonloppupäivystyksissä. Kaikki vasteajan ylitykset päivystyksissä johtuivat pitkistä ajomatkoista. On myös mahdollista, että kiireellisen eläinlääkäriavun tavoitevasteaika on ylittynyt useammankin kerran. Tavoitevasteaikojen toteutumisen seurantaan ei ole käytössä systemaattista menetelmää, minkä takia tieto ylityksestä ei päädy tähän raporttiin, mikäli eläinlääkäri ei ole siitä esihenkilölle ilmoittanut tai mikäli tilanne ei ole johtanut asiakaspalautteeseen.

Kielteisiä asiakaspalautteita tuli ympäristöjohtajan tietoon neljä vuonna 2025 (2 kpl v. 2024 ja 4 kpl v. 2023). Palautteet eivät johtaneet valituksiin. Palautteet koskivat hoitotoimenpidettä, vastaanoton lämpötilaolosuhdetta kesällä ja laskua päivystyskäynnistä sekä sitä, että vastaanottoaika ei oltu saatu.

Itse tunnistettuja potilasturvallisuuteen tai hoidon saatavuuteen tai laatuun vaikuttavia riskitilanteista tuli ympäristöjohtajan tietoon 6 kappaletta (5 kpl v. 2024 ja 3 kpl v. 2023).

Itse tunnistetut riskitilanteet koskivat seuraavaa:

1. Päivystysalueen suuri koko: Pieneläinasiakkaat eivät käytä päivystävän eläinlääkärin palveluita, mikäli päivystys ei ole oman kunnan alueella.
2. Päivystysalueen suuri koko: Tuotantoeläinten hoidon saannin viivästyminen pitkien välimatkojen vuoksi. Lisäksi tilalliset ovat kertoneet, että eivät soita päivystävää eläinlääkärää paikalle, jos ei ole aivan pakko. Esimerkiksi tilalliset ovat kertoneet soittavansa ensin paikallisen eläinlääkärin numeroon. Jos paikallinen eläinlääkäri ei vastaa (=ei päivystä), he yrittävät pärjätä seuraavaan aamuun soittamalla päivystäjää paikalle. Tavoitevasteaika ylitykset ovat kasvaneet vuoden 2025 aikana verrattuna aiempaan.
3. Avustaja ei muistanut kertoa halvauslehmän hoitotarpeesta ennen kuin tilallinen soitti uudelleen iltapäivän lopulla.
4. Yksi kyympuremakoira piti myös ohjata Oulun pieneläinklinikalle, koska se olisi joutunut odottamaan useamman tunnin vastaanotolle pääsyä
5. Vaalan vastaanoton lämpötila 30 astetta kesällä 2025. Vaalan kunta asensi ilmalämpöpumpun vastaanotolle
6. Puhelinsiirtojen poistoissa on ollut vaikeuksia.

Riskitilanteista ja toimintaohjeista niiden välttämiseksi tiedotetaan työvuorolistan päivityksen yhteydessä lähetettävässä Tiedotusasioita-osiossa tai erillisillä sähköpostiviesteillä.

Tiedossa ei ole, että aluehallintovirastoon olisi tullut v. 2025 Oulunkaaren ympäristöpalveluiden eläinlääkäreitä koskevia kanteluita. Tiedossa ei ole myöskään tapauksia, joista asiakas tai eläinlääkäri olisi pyytänyt Eläinlääkintävahinkojen arviointilautakunnalta lausuntoa.

Työnantajan tiedossa ei ole Lääkealan Turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle Oulunkaaren ympäristöpalveluiden eläinlääkäreiden tekemiä haittavaikutusilmoituksia vuodelta 2025 (0 kpl v. 2024 ja 0 kpl v. 2023).

Eläinlääkäreiden tekemistä eläinsuojelua koskevista hallintopäätöksistä on tehty yksi valitus hallinto-oikeuteen (0 kpl v. 2024 ja 0 kpl v. 2023). Asian käsittely hallinto-oikeudessa on vielä kesken. Sivutuotteita koskevista hallintopäätöksistä ei tehty hallinto-oikeuteen valituksia.

Asiakaspalautteita on pyydetty potilasohjelman kautta automaattisella sähköpostiviestillä asiakaskäynnin jälkeen vuosina 2023-2025. Palautteiden pyytäminen on lopetettu vuoden 2025 aikana. Palautteita saatiin koko ajalta yhteensä 114 kpl. Palautteista erinomaisia oli 92 % (105 kpl), erittäin hyviä 7 % (8 kpl) ja tyydyttäviä 0,9 % (1 kpl). Palautetta voi edelleen antaa Pudasjärven kaupungin nettisivuilla olevan palautekanavan kautta. Vuoden 2025 aikana palautekanavan kautta tuli yksi erinomainen palaute eläinlääkärille.

Yhteenvedona palveluiden saatavuuden arvioidaan olevan virka-aikaan kohtalaisella tasolla ja laadun arvioidaan olevan hyvällä tasolla suhteessa eläinlääkintähuoltolain vaatimuksiin. Eläinlääkinnän henkilökunta on ollut hyvin vakinaista ja asiakassuhteet ovat pitkiä ja siten myös pääasiassa hyviä.

Saatavuuden arviota vuonna 2025 on heikentänyt se, että Vaalan toinen eläinlääkärin virka on ollut täyttämättä 1.1.-31.8.2025 välisenä aikana eikä virassa ole toiminut sijaista 1.6.-31.8.2025 välisenä aikana. Lisäksi Oulunkaaren ympäristöpalveluiden toimialueelle saatiin kesällä 2025 vain yksi eläinlääkärin sijainen. Näin ollen kesälomakaudella ei ollut yhtään ylimääräistä eläinlääkäriresurssia, vaan työssä olevat eläinlääkärit sijaistivat kesälomalla olevia eläinlääkäreitä oman työnsä ohessa. Kesälomakaudella on ollut lähes viikoittain sellainen päivä, että yhdestä toimialueen kunnasta on puuttunut eläinlääkäri kokonaan ja ko. kuntaa on hoidettu toisen kunnan eläinlääkärin toimesta. Lisäksi kesällä on ollut kaksi päivää, jolloin koko toimialuetta on hoidettu kahden eläinlääkärin työpanoksella eli kaksi eläinlääkärinä on hoitanut 6,6

eläinlääkäriin työt. Kesälomakauden aikana oli myös erittäin haastava ja aikaa vievä eläinsuojelutapaus, joka vei merkittävästi eläinlääkäriresurssia valvontaeläinlääkäriin puuttuessa. Tilanne oli kesällä 2025 kestävä.

Päivystysaikaan eläinlääkintäpalveluiden saatavuus pieneläinasiakkaille on heikentynyt pitkien välimatkojen vuoksi. Käytäntö on osoittanut, että pieneläinasiakkaat eivät käytä päivystävän eläinlääkäriin palveluita, ellei päivystys ole asiakkaan oman kunnan alueella. Pieneläinasiakkaat hakeutuvat mahdollisuuksien mukaan yksityisille eläinlääkäriasemille Ouluun tai Kajaaniin tai vaihtoehtoisesti jäävät seuraamaan tilannetta, kunnes paikallinen eläinlääkäri on töissä. Tilanne on selvästi havaittavissa vähentyneinä päivystysaikaisina vastaanottokäynteinä (-42 %).

Pitkät etäisyydet suurella päivystysalueella viivästyttävät myös tuotantoeläinten hoidonsaantia. Tuotantoeläinten omistajat ovat hyvin tietoisia päivystysalueen muutoksesta. Tämä on johtanut siihen, että tuotantoeläinten omistajien kynnys soittaa päivystävä eläinlääkäri paikalle on ainakin osalla tiloista noussut. Esimerkiksi halvaus potilaan hoitoa saatetaan venyttää päivystyskäynnin sijaan seuraavaan aamuun. Potilaan hoito viivästyy ja toipumisennuste todennäköisesti heikkenee.

2.1. SIDOSRYHMÄTYÖSKENTELY JA TOIMIJOIDEN TIEDOTTAMINEN

Johtavan eläinlääkäriin tiedossa ei ole eläinlääkinnän henkilöstön osallistumista sidosryhmätyöskentelyyn vuonna 2025. Monet kokoukset ja tilaisuudet järjestetään etäyhteydellä. Voi olla, että eläinlääkärit ovat osallistuneet sidosryhmätyöskentelyyn kiinnostuksensa mukaan, mutta tästä ei ole ilmoitettu johtavalle eläinlääkärille (ei vaikutusta käytännön praktiikan hoitamiseen). Kaksi eniten valvontaa tekevää eläinlääkärää on osallistunut mahdollisuuksien mukaan aluehallintoviraston järjestämiin valvontaeläinlääkäreille suunnattuihin kuukausipalaveriin.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tiedotti eläinlääkäriin päivystyksestä ja eläinsuojelun valvonnasta Pudasjärven kaupungin nettisivuilla 17.3.2025 ja muiden kuntien nettisivuilla 24.3.2025. Tiedotteen aiheena oli eläinlääkäriin päivystysalueen

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPAVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi • pudasjarvi.fi/ymparistopalvelut
ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi tai kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417
facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

muuttuminen ja uuden eläinsuojelun kirjaamosähköpostin käyttöönotto. Puolangan kunnan asukkaita tiedotettiin Puolangan kunnan nettisivuilla julkaistulla tiedotteella kesän 2025 vastaanottopäivistä. Haastavan eläinlääkäriresurssien vuoksi kesällä 2025 jouduttiin Puolangan eläinlääkäriin vastaanottopäiviä vähentämään sopimuksen mukaisesta kahdesta päivästä viikossa.

3. ELÄINLÄÄKÄRIPÄIVYSTYS

Eläinlääkäripäivystys toteutui vuonna 2025 suunnitellusti. Ympäristöjohtajan tiedossa on kolme itsetunnistettu riksutilannetta liittyen päivystykseen, joita on käsitelty luvussa 2.

Keskitetty yhteydenottopalvelu (päivystyspuhelinnumero) oli vuonna 2025 käytössä koko toimialueella.

Päivystyksen eriyttäminen pien- ja suurelänpäivystykseen ei ole tarkoituksenmukaista pitkien etäisyyksien ja alhaisen päivystyspotilaiden määrän takia.

Virka-ajan ulkopuolisten pieneläinten käyntien ja tilakäyntien määrä yhteismäärä laski edellisestä vuodesta ollen 1,1 käyntiä vuorokaudessa (v. 2024 1,3 ja v. 2023 1,1).

4. YKSITYISET ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT

Oulunkaaren ympäristöpalveluilla olevan tiedon mukaan Puolangalla, Utajärvellä, Vaalassa ja lissä yksittäisillä tiloilla tuotantoeläinpraktiikkaa ja terveydenhuoltoa tekeviä yksityisiä eläinlääkäreitä. Pudasjärvellä ei ole tiedossa, että yksityinen eläinlääkäri tekisi tuotantoeläinpraktiikkaa. Oulussa on pieneläinten kotikäyntejä tarjoava yksityinen toimija, joka tarjoaa palveluita koko Pohjois-Pohjanmaan alueella.

9

Oulunkaaren ympäristöpalvelujen toimialueen ulkopuolella lähimpänä sijaitsee Haukiputaalla ja Muhoksella toimiva eläinlääkäriasema. Oulunkaaren ympäristöpalveluiden alue on Oulun pieneläin- ja hevosklinikoiden vaikutuspiirissä. Remissiomahdollisuudet ovat pieneläimillä hyvät. Oulussa on yksityinen pieneläinsairaala, mikä mahdollistaa esimerkiksi pitkäaikaisen nestehoidon ja seurannan sairaalassa. Useilta Oulussa sijaitsevilta klinikoilta on saatavissa ortopedin tai silmäeläinlääkärin palveluita, magneettikuvauksia ja sydämen tai vatsaontelon ultraäänitutkimuksia, ja yhteistyö näiden klinikoiden kanssa on ollut tärkeää ja toimivaa sekä konsultaatioissa että jatkohoitoon lähettämisissä. Hevosten remissiomahdollisuutta kirurgisissa ähkyissä päivystysaikana ei käytännössä ole, koska Yliopistollinen hevossairaala Helsingissä on liian kaukana.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut ei ole katsonut tarpeelliseksi tehdä remissiosopimuksia yksityisten eläinlääkäriasemien kanssa. Konsultaatiomahdollisuudet ovat hyvät, ja puhelinkonsultaatiota on saatavissa tutuilta kollegoilta ja viime kädessä Yliopistollisesta Eläinsairaalaista ympäri vuorokauden. Röntgenkuvien kiireellinen etäradiologikonsultaatio tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen (yksityinen palveluntarjoaja) mahdollistaa röntgenlausuntojen saamisen tarvittaessa ympäri vuorokauden, mikäli eläinlääkäri on ottanut palvelun käyttöön.

Päivystysaikana tehtävät sairasmatkat ovat lähes yksinomaan kunnallisen Oulunkaaren ympäristöpalveluiden palveluntuotannon varassa.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPAVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi • pudasjarvi.fi/ymparistopalvelut
ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi tai kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417
facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

5. TUOTANTOELÄINTEN TERVEYDENHUOLTOPALVELUT

Kaikki tilatut nautojen terveydenhuoltokäynnit arvioidaan tehdyn nopealla aikataululla tavoitevasteajan sisällä, joskaan systemaattista seurantajärjestelmää ei ole. Naseva-terveydenhuoltosopimus on voimassa 107 pitopaikkaan (115 v. 2024 ja 96 v. 2023).

Edellä mainituista 107 sopimuksesta muutama on muiden kuin Oulunkaaren ympäristöpalveluiden eläinlääkäreiden kanssa solmittuja. Käytännössä lähes kaikki tilat kuuluvat em. terveydenhuoltojärjestelmiin, sillä teurastamoiden ja meijereiden tuotantosopimukset yleensä edellyttävät niihin kuulumista.

Pääsääntöisesti nautatiloille tehtiin yksi terveydenhuoltokäynti vuodessa. Vuosikatsauksia tehtiin Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella yhteensä 86. Yksittäiset tilat eivät tilanneet terveydenhuoltokäyntiä, jolloin ne jäivät tekemättä.

Terveydenhuoltokäynteihin sisältyvät myös ns. tilannekatsaukset, jotka ovat lääkeluovutustiloille useasti vuodessa tehtäviä lyhyempiä terveydenhuoltokäyntejä lääkeluovutusten ehtojen täyttämiseksi. Tilannekatsauksia tehtiin yhteensä Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella 266 kpl. Osa tilannekatsauksista on todennäköisesti merkitsemättä Nasevaan. Terveydenhuoltokäyntejä käy useat eri eläinlääkärit ja joskus tilannekatsaus unohtuu merkitä Nasevaan.

Pudasjärvellä on seitsemän tilaa, joilla on lääkeluovutussopimus Oulunkaaren ympäristöpalvelujen eläinlääkäriin kanssa. Käyntitiheys on viidellä tilalla joka 2. kuukausi ja kahdella tilalla joka 3. kuukausi. Lisäksi kahdella nautatilalla on lääkeluovutussopimus Oulunkaaren ympäristöpalveluiden eläinlääkäreiden kanssa ja käyntitiheys joka 2. kuukausi. Utajärvellä kahdella nautatilalla on lääkeluovutussopimus Oulunkaaren ympäristöpalvelujen eläinlääkäriin kanssa. Käyntitiheys on toisella joka kuukausi ja toisella joka 2. kuukausi. Vaalassa on kolmellatoista tilalla lääkeluovutussopimus Oulunkaaren ympäristöpalvelujen eläinlääkäriin kanssa. Yhdellä tilalla käyntitiheys on kaksi kertaa kuukaudessa, yhdellä tilalla käyntitiheys on joka kuukausi, kuudella tilalla joka 2. kuukausi, kahdella tilalla

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

joka 3. kuukausi ja kahdella tilalla joka 6. kuukausi. Puolangalla on yhdeksällä tilalla lääkeluovutussopimus Oulunkaaren ympäristöpalvelujen eläinlääkärin kanssa. Neljällä tilalla käyntitiheys on joka kuukausi, neljällä tilalla joka 2. kuukausi ja yhdellä tilalla joka 4. kuukausi.

Sikailoja alueella on vain yksi. Sikatilalla on terveydenhuoltosopimus yksityisen eläinlääkärin kanssa. Sikojen terveydenhuoltojärjestelmä on Sikava.

11

6. ELÄINTEN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN VALVONTA

6.1. ELÄINTAUTIVALVONTA

Valvontakohteiden määrä ja tehdyt tarkastukset (suluissa v. 2024 määrät):

Valvontaohjelma	Määrä	Tehdyt tarkastukset	Lisätiedot
lampaiden maedi-visna-ohjelma	1 (0)	0 (0)	Kohde lopettanut ohjelmassa mukana olon
vesiviljelyeläinten terveysvalvonta	12 (5)	10 (5)	tarkastusta, joiden yhteydessä 1 näytteenottoja sekä 4 (0) terveystodistuksen myöntäminen
siipikarjan salmonellavalvontaohjelma	0 (2)	0 (0)	joiden yhteydessä 0 (0) näytteenottokertaa
oriaseman eläintautivalvonta	1 (1)	1 (1)	
lampaiden scrapie-näytetuloksia saapui tiedoksi	5 (1)		
hirvieläinten CWD-näytetuloksia saapui tiedoksi	0 (0)		

Lampaiden maedi-visna -ohjelmassa oli 1 kohde, johon oli suunniteltu tarkastus vuoden 2025-2026 vaihteessa. Kohde ilmoitti tarkastuskäyntiä sovittaessa, että he lopettavat maedi-visna -ohjelmassa mukana olemisen. Ilmoitus lähetettiin aluehallintovirastoon tiedoksi. Näin ollen maedi-visna -ohjelmaan kuuluvia kohteita ei ole enää Oulunkaaren ympäristöpalveluiden toimialueella, ellei uusia lampureita liity ohjelmaan.

Vesiviljelyeläinten terveystarkastuksen suunnitellut eläintautivalvonnan tarkastukset ja näytteenotot toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Alueella on 12 vesiviljelypitopaikkaa, joihin suoritettiin 10 tarkastusta. Tarkastuksiin liittyi virus/bkd-näytteidenottoja. Tarkastusten ja näytteenottojen lisäksi tehtiin neljä terveystodistusta liittyen luonnon lohikalojen ylisiirtoon Raasakan voimalaitoksen yläpuoliseen lijoen vesistöön.

Lintuinfluenssan vastustamiseksi säädetyin lainsäädännön mukaisia ilmoituksia siipikarjan ulkona pidosta sisälläpitoaikana vastaanotettiin 0 kappaletta (0) ja kahden toimijan aiempi ilmoitus on voimassa toistaiseksi. Siipikarjan tulee olla sisätiloissa vuosittain 8.2.-31.5.

Sikojen ulkonapito on ollut kiellettyä vuodesta 2018 lähtien. Kielto on annettu sikojen suojaamiseksi afrikkalaiselta sikarutolta. Sikoja voi pitää ulkona tietyin edellytyksin, joiden täyttymistä valvotaan. Sikojen ulkonapidosta tulee ilmoittaa kunnaneläinlääkärille vähintään kahta kuukautta ennen aiottua ulkonapitoa. Ilmoituksia sikojen ulkonapidosta vastaanotettiin 0 kappaletta.

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden alueella todettiin v. 2025 seuraavia eläintauteja, joihin liittyi joko vastustustoimenpiteitä ja/tai ilmoitusmenettelyistä joko aluehallintovirastoon ja/tai terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Zoonoosit eli myös ihmiseen tarttuvat taudit on merkitty Z-kirjaimella ja laboratoriovarmistetut lab-merkinnällä.

- Poron suuntauti, ORF, 4 pitopaikassa yhteensä noin 4 yksilöllä, Z

Tuonnin valvontaan liittyviä tarkastuksia ei ole johtavan eläinlääkärin tiedossa vuodelta 2025.

6.2. SIVUTUOTEVALVONTA

Oulunkaaren eläinlääkintähuollon suunnitelman mukaan vuonna 2025 suunnitellaan tarkastettavaksi neljä rekisteröityä haaskapaikkaa vuodessa sekä ilmoitusten perusteella laittomiksi epäillyt haaskapaikat sekä huonoa tai kiellettyä hautaamista koskevat ilmoitukset.

Alueella on 15 (8 v. 2024 ja 10 v. 2023) rekisteröityä haaskapaikkaa (EPR tieto 28.1.2025). Alueella arvioidaan olevan useita rekisteröimättömiä haaskapaikkoja. Rekisteröidylle haaskalle vietyä materiaalia koskevia käyttöilmoituksia vuodelta 2025 oli saapunut 17.2.2026 mennessä koskien kahdeksaa haaskapaikkaa (1 kpl v. 2024 ja 0 kpl v. 2023). On todennäköistä, että ilmoitusvelvollisuutta on laiminlyöty osassa haaskapaikoista.

Haaskakäyttöön ja eläinten hautaamiseen kohdistuvia tarkastuksia, joista osa uusintatarkastuksia, tehtiin seuraavasti:

	tark. kpl	säädöstenvastaisuuksia (suluissa v. 2024)
Rekisteröity haaskapaikka	4 (3)	0 (0)
Luvaton haaskapaikka	0 (0)	0 (0)
Eläinten hautaaminen	2 (11)	1 (2)

Esitutkintapyyntöjä sivutuotelakirikkomuksesta tehtiin 0 kappaletta (0 kpl v. 2024 ja 1 kpl v. 2023). Rekisteröityjä haaskapaikkoja tarkastettiin valvontasuunnitelmaan perustuen neljä. Eläinten hautaamista koskevista tarkastuksista yksi oli uusintatarkastus ja yksi epäilyyn perustuva tarkastus.

6.3. ELÄINTEN HYVINVOINNIN VALVONTA

Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin yhteensä 114 kappaletta vuonna 2025 (75 kpl v. 2024 ja 81 kpl v. 2023). Eläinsuojelutarkastuksista epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia tai niihin liittyviä uusintatarkastuksia oli 93 kpl (Pudasjärvi 27 kpl, li 24 kpl, Puolanka 21 kpl, Vaala 10 kpl, Utajärvi 11 kpl).

Eläinten hyvinvointilain nojalla ilmoituksen varaisten kohteiden ilman epäilyä tehtyjä tarkastuksia tehtiin yhteensä 21 kpl (ammattimainen tai muutoin laajamittainen seura- ja harrastuseläinten pito, luonnonvaraisten nisäkkäiden ja lintujen tuotantotarhaus ja riistanhoidollinen tarhaus). Alueella on 22 (22 v. 2024 ja 22 v. 2023) tällaista kohdetta. Yksi kohde jäi vuonna 2025 tarkastamatta.

Eläinsuojeluun liittyviä esitutkintapyyntöjä tehtiin 1 kpl (1 kpl v. 2024 ja 1 kpl v. 2023) ja sen lisäksi yhdessä tapauksessa aluehallintoviraston läänineläinlääkäri teki esitutkintapyynnön kaupungineläinlääkäriin puolesta. Tiedossa ei ole alueella eläinsuojelurikoksista annettuja käräjäoikeuden tuomioita vuodelta 2025 (0 kpl v. 2024 ja 0 kpl v. 2023).

6.4. LÄÄKITSEMISEN VALVONTA

Lääkkeiden käytön ja lääkekirjanpidon tarkastuksia tehdään aluehallintoviraston määräyksestä. Lisäksi lääkitsemistä koskevia asioita tarkastettiin osana jokaista alkutuotannon hygieniatarkastusta (18 kpl), joka on elintarvikevalvontaa.

Aluehallintoviraston määräyksestä tehdyt lääkkeiden käytön ja lääkekirjanpidon tarkastukset:

Tarkastukset kpl	joissa säädöstenvastaisuus (suluissa v. 2024 luvut)
1 (3)	0 (0)

6.5. ELÄINTEN REKISTERÖIMISEN JA MERKITSEMISEN VALVONTA

Eläinten rekisteröimisen ja merkitsemisen valvontaa tehtiin muun valvonnan yhteydessä. Tarkastus on raportoitu tässä silloin, kun asiasta on tehty joko erillinen tarkastuskertomus tai kirjaus muun valvonnan tarkastuskertomukseen.

Tarkastukset kpl	joissa säädöstenvastaisuus (suluissa v. 2024 luvut)
6 (10)	8 (6)

15

Lisäksi yhdellä naudatilalle tehtiin useita rekisteröimisen ja merkinnän valvontoja teuraskuljetusten yhteydessä. Naudoilta puuttui korvamerkkit eikä niitä oltu rekisteröity nautarekisteriin. Kaupungineläinlääkäri oli valvomassa nautojen lastausta teurasautoon sekä eläinten merkitsemistä samassa yhteydessä.

7. VIERASAININVALVONTA

Vierasainevalvontaan liittyviä näytteenottoja tehdään Ruokaviraston määräyksestä. Vuonna 2025 vierasainenäytteitä otettiin kolmelta lypsykarjatilalta tankkimaidosta. Kaksi maitonäytettä otettiin reittimaidosta maitoautosta. Kalanäytteitä otettiin yhteensä kolme vierasainevalvontaa varten.

8. PÄTEVYYDEN JA OSAAMISEN VARMISTAMINEN SEKÄ VALVONTAELÄINLÄÄKÄREIDEN PEREHTYMISEN TUKEMINEN

Kaikki virassa olevat eläinlääkärit ovat päteviä. Eläinlääkärisijaisten saatavuudessa oli vuonna 2025 haasteita. Ympäristöpalveluiden toimialueelle saatiin rekrytoitua ainoastaan yksi eläinlääkäriin kesälomasijainen. Lisäksi Vaalan ja Utajärven alueen toinen kaupungineläinlääkäriin virka oli kesälomakauden ajan täyttämättä (1.6.-31.8.). Ympäristöjohtaja varmisti sijaiseläinlääkäreiden ammatinharjoittamisoikeuksien voimassaolon ennen työn aloittamista eläinlääkärirekisterin julkisesta tietopalvelusta.

Alueella ei ole valvontaeläinlääkärin virkaa, vaan tehtävät hoidettiin praktikkoeläinlääkäreiden toimesta. Valvontatehtävien toteutumista seuraa ympäristöjohtaja. Eläinlääkinnän henkilöstölle järjestettiin sisäinen koulutus eläinsuojeluvalvonnasta helmikuussa 2025. Eläinlääkintähuollon henkilökunnalle järjestettiin neljä yhteistä eläinlääkintähuollon palaveria (4 v. 2024), jotka pidettiin teamisilla. Eläinlääkinnän henkilökunnalle järjestettiin vuonna 2025 ensiapukoulutus, johon kaikki osallistuivat. Ensiapukoulutus sisälsi itsenäisesti etukäteen suoritettavia tehtäviä sekä yhden lähikoulutuspäivän.

Eläinlääkärin sijaiset perehdytettiin praktiikka- ja valvontatehtävien suorittamiseen siten, että heille toimitettiin ennen työn aloittamista Oulunkaaren ympäristöpalveluiden Perehdytysohje, eläinlääkintähuollon suunnitelma sekä johtavan eläinlääkärin tekemät erilliset ohjeet sellaisista valvontatehtävistä, joita sijaiset saattavat joutua akuutisti tekemään.

9. YHTEENVETO VYHAN KAUTTA ILMOITETTAVISTA TIEDOISTA

Eläinlääkäripalvelut v. 2025 (suluissa v. 2024):

Eläinlääkärikäyntejä yhteensä:

4859 kpl (4969), muutos -2,21 %

Eläinlääkärikäyntien erittely:

Virka-aika

Sairaskäynnit (lkm) 1214 (1211), muutos +0,3 %

Terveysthuoltokäynnit (lkm) 352 (237), muutos +32,7 %

Pieneläinvastaanottokäynnit (lkm) 3243 (3293), muutos -1,5 %

Päivystys

Sairaskäynnit (lkm) 302 (294), muutos +2,7 %

Pieneläinvastaanottokäynnit (lkm) 100 (171), muutos -41,5 %

Koulutus

Eläinlääkintähuollon henkilöstön toteutuneiden koulutuspäivien määrä / hlö
3,2 (1,9)

Eläinlääkärikäyntejä Puolanka:

Puolanka 344 kpl, muutos 0 % (2024 raportti 344)

Eläinlääkärikäyntien erittely:

Virka-aika

Sairaskäynnit (lkm.) 250, muutos -0,8 % (2024 raportti 252)

Terveystenhuoltokäynnit (lkm.) 111, muutos +42,3 % (2024 raportti 64)

Pieneläinvastaanottokäynnit (lkm.) 94, muutos +0,8 % (2024 raportti 92)

Päivystys

Sairaskäynnit (lkm.) 52, muutos +23,1 % (2024 raportti 64)

Pieneläinvastaanottokäynnit (lkm.) 1, muutos -400 % (2024 raportti 5)

Perustiedot eläinlääkäripalveluista:

Klinikkamaksu Kyllä

Maksun alaraja 15,06 euroa (sis. alv)

Maksun yläraja 17,57 euroa (sis. alv)

Kommentit

Klinikka- ja laitemaksut ovat liitetiedostona
valvontayksikön perustiedoissa.

Subventio Kyllä

Kommentit

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden alueella on käytössä
subventiot muualla paitsi Yli-lin suuraluella (Oulun
kaupunki).

Omavastuut, joiden ylittävän osan maksaa kunta:

	Käyntimaksusta:	Kilometrikorvauksesta:	Toimenpiteestä:
Pudasjärvi	52,00 / 78,00 / 104,00 *	26,00	30,00
Ii	ei subventoida	9,45 **	ei subventoida
Vaala	15 km mukainen käyntim.	30 km muk. km-korvaus	ei subventoida
Utajärvi	30 km mukainen käyntim.	60 km muk. km-korvaus	ei subventoida

Kunta maksaa korotukset: Kunta maksaa arvonlisäveron subventoidusta:

Pudasjärvi	kyllä	kyllä
Ii	korotuksia ei tule ei	
Vaala	kyllä	kyllä
Utajärvi	kyllä	kyllä

* Virka-aikana / 50 % -korotuksen aikana / 100 % -
korotuksen aikana

** 15 km:n kilometrikorvausta vastaava summa, vuonna
2025 eläinlääkärin kilometrikorvaus 0,63 €.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPAVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi • pudasjarvi.fi/ymparistopalvelut
ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi tai kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417
facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

Vastaanottojen lkm 4
Eläinlääkärien lkm 6,6

Kommentit

Pudasjärvellä ja lissä korkeatasoisesti varustellut vastaanotot, Vaalassa ja Puolangalla matalamman varustelutason vastaanotto

Yksityinen palvelu arvio määrästä: 5 HTV vaikutus mukaan lukien asiointi lähialueelle

Yhteisvastaanottojen lkm 3

Kommentit

Pudasjärvellä, lissä ja Vaalassa kahden eläinlääkärin yhteisvastaanotto.

Avustava henkilökunta Kyllä

Kommentit

Avustajia yht. 3 HTV; yksi Pudasjärvellä ja yksi lissä, yksi Vaalassa ja Utajärvellä 4 päivänä viikosta ja lissä 1 päivänä viikosta

Päivystys - Eriytetty Ei

Kommentit

Pitkät etäisyydet, alhainen päivystyskäyntien määrä perusteena

Keskitetty yhteydenottopalvelu On, maksullinen

Kommentit

Käytössä pohjoisella päivystysalueella, hinta päivystysaikana 4,10 € / min + pvm/mpm

Päivystysalueeseen kuuluvat kunnat

Yksi päivystysalue: Pudasjärvi, Ii, Puolanka, Vaala, Utajärvi

Piirien lukumäärä 1

Päivystysalueen koko Seutukunta

Eläinlääkärien lkm 6,6

Ostopalvelut käytössä Ei

Ostopalveluiden tyyppi:

Ostopalveluiden määrä:

Erikoiseläinlääkäripalvelut

Kommentit

Remissiomahdollisuudet Muutoin järjestetty

Kommentit

Remissiomahdollisuudet ovat pieneläimillä hyvät. Oulussa on ympärivuorokautisesti päivystävä yksityinen pieneläinsairaala, mikä mahdollistaa esimerkiksi pitkäaikaisen nestehoidon ja seurannan sairaalassa. Useilta Oulussa sijaitsevilta klinikoilta on saatavissa ortopedin tai silmäeläinlääkärin palveluita, magneettikuvauksia ja sydämen tai vatsaontelon ultraäänitutkimuksia, ja yhteistyö näiden klinikoiden kanssa on ollut tärkeää ja toimivaa sekä konsultaatioissa että jatkohoitoon lähettämisissä. Hevosten remissiomahdollisuutta kirurgisissa ähkyissä päivystysaikana ei käytännössä ole, koska Yliopistollinen hevossairaala Helsingissä on liian kaukana. Oulunkaaren ympäristöpalvelut ei ole katsonut tarpeelliseksi tehdä remissiosopimuksia yksityisten eläinlääkäriasemien kanssa. Konsultaatiomahdollisuudet ovat hyvät, ja puhelinkonsultaatiota on saatavissa tutuilta kollegoilta ja viime kädessä Yliopistollisesta Eläinsairaalaasta ympäri vuorokauden. Röntgenkuvien kiireellinen etäradiologikonsultaatio tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen (yksityinen palveluntarjoaja) mahdollistaa röntgenlausuntojen saamisen tarvittaessa ympäri vuorokauden, mikäli eläinlääkäri on ottanut palvelun käyttöön.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPAVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi • pudasjarvi.fi/ymparistopalvelut
ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi tai kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417
facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki